

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

**Analiza skuteczności oddziaływania
na podlaski rynek pracy szkoleń, staży
i przygotowania zawodowego dorosłych
w latach 2021-2022**

Białystok 2023

Spis treści

WSTĘP	3
Rozdział I: Szkolenia	7
Rozdział II: Staże.....	21
Rozdział III: Przygotowanie zawodowe dorosłych	33
Aneks tabelaryczny	35

WSTĘP

Zadaniem samorządu województwa jest prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy. W ramach niniejszego opracowania omówiono trzy główne formy służące wspieraniu kształcenia ustawicznego dorosłych, zdobywaniu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego: szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staże. Analizę liczby i struktury uczestników ww. form aktywizacji zawodowej, efektywność zatrudnieniową oraz efektywność kosztową przedstawiono na przestrzeni lat 2021-2022.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy niniejszej analizy jest oparty na regulacjach prawnych, które definiują formy wsparcia oferowane przez powiatowe urzędy pracy. Należą do nich usługi szkoleniowe, a w ich ramach **szkolenia**, przez które należy rozumieć pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Mają one na celu zwiększenie szans uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej¹.

Do instrumentów wspierających podnoszenie kompetencji należą: przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staż. Celem **przygotowania zawodowego dorosłych** jest uzyskanie przez osoby uprawnione kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami². Z kolei **staż** oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez realizowanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą, wg określonego programu³.

Przedmiotem niniejszej analizy jest **zbadać efektywność zatrudnieniowej** wymienionych form wsparcia z wykorzystaniem wskaźnika ponownego zatrudnienia. Wskaźnik ten pozwala sprawdzić, na ile skuteczne jest zastosowanie poszczególnych form aktywizacji w doprowadzeniu do uzyskania zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy. Istotna jest również informacja, jakim nakładem finansowym urzędy pracy wspierają rozwój zasobów ludzkich. Na to pytanie odpowiada analiza **efektywności kosztowej** poszczególnych

¹ Wspieranie przez urzędy pracy rozwoju zasobów ludzkich środkami Funduszu Pracy. Dane statystyczne 2015-2019, Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, Warszawa 2020, s. 3

² Ibidem, s. 8

³ Ibidem, s. 6

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

instrumentów i określenie kosztu ponownego zatrudnienia. Wskaźnik ten pokazuje skuteczność danej formy aktywizacji w ujęciu ekonomicznym i przedstawia relację między sumą kosztów wydatkowanych z Funduszu Pracy na daną aktywną formę a liczbą osób, które w trakcie trwania lub po zakończeniu udziału uzyskały zatrudnienie.

Zaprezentowana analiza powstała w oparciu o sprawozdania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej/Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej przygotowywane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim. Są to: Sprawozdania MRPiPS-01/MRiPS-01 o rynku pracy wraz z Załącznikiem 2 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne za lata 2021-2022 oraz Załącznikiem 6 „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za lata 2021-2022, Sprawozdania MRPiPS-02/ MRiPS -02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2021-2022. Niniejsze opracowanie prezentuje najważniejsze wnioski z analizy ww. dokumentów.

Należy podkreślić, że w latach 2021-2022 powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego zaktywizowały poprzez szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe dorosłych 7,8 tys. osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wydając na ten cel 76,2 mln zł z Funduszu Pracy. Łączna efektywność zatrudnieniowa ww. trzech form wsparcia wyniosła w analizowanym okresie 83,2%, natomiast łączna efektywność kosztowa osiągnęła 11,7 tys. zł na osobę (Tabela 1 i 2).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 1. Formy wsparcia klientów urzędów pracy woj. podlaskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji i ich efektywność zatrudnieniowa w latach 2021-2022

Formy wsparcia	2021	2022	Zmiana r/r	Razem 2021-2022
Szkolenie				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	578	904	326	1482
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	371	467	96	838
Efektywność zatrudnieniowa liczona, jako procent zatrudnionych do kończących udział	64,2%	51,7%	-12,5 p. proc.	56,5%
Staż u pracodawcy				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	3004	3318	314	6322
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	2711	2942	231	5653
Efektywność zatrudnieniowa liczona, jako procent zatrudnionych do kończących udział	90,2%	88,7%	-1,5 p. proc.	89,4%
Przygotowanie zawodowe dorosłych				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	2	1	-1	3
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu przygotowania zawodowego	2	1	-1	3
Efektywność zatrudnieniowa liczona, jako procent zatrudnionych do kończących udział	100,0%	100,0%	0	100,0%
Formy wsparcia ogółem				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	3584	4223	639	7807
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu	3084	3410	326	6494
Efektywność zatrudnieniowa liczona, jako procent zatrudnionych do kończących udział	86,0%	80,7%	-5,3%	83,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 2. Wydatki z Funduszu Pracy na formy wsparcia klientów urzędów pracy woj. podlaskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji i ich efektywność kosztowa w latach 2021-2022

Formy wsparcia	2021	2022	Zmiana r/r	Razem 2021-2022
Szkolenie				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	371	467	+96	838,0
Wydatki z FP na szkolenia (w tys. zł.)	2379,1	4188,8	+1809,7	6567,9
Efektywność kosztowa liczona, jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	6,4	9,0	+2,6	7,8
Staż u pracodawcy				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	2711	2942	+231	5653
Wydatki z FP na staże (w tys. zł.)	32144,8	37398,3	+5253,5	69543,1
Efektywność kosztowa liczona, jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	11,9	12,7	+0,8	12,3
Przygotowanie zawodowe dorosłych				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu przygotowania zawodowego	2	1	-1	3
Wydatki z FP na przygotowania zawodowe dorosłych (w tys. zł.)	33,5	41,9	+8,4	75,4
Efektywność kosztowa liczona, jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	16,8	41,9	+25,1	25,1
Formy wsparcia ogółem				
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu	3084	3410	+326	6494
Wydatki z FP (w tys. zł.)	34557,4	41629,0	+7071,6	76186,4
Efektywność kosztowa liczona, jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	11,2	12,2	+1	11,7

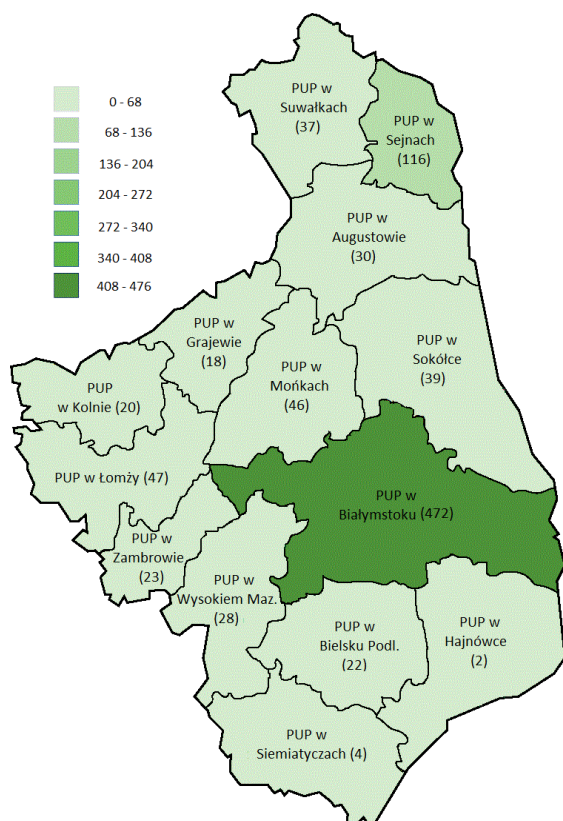
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Rozdział I: Szkolenia

W województwie podlaskim odnotowuje się wzrostową tendencję liczby osób kończących szkolenia. W 2022 r. szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracowników w wieku 45 lat i powyżej⁴ ukończyły 904 osoby, tj. o 326 osób (o 56,4%) więcej niż w poprzednim roku.

W 2022 r. przeciętna liczba osób, które ukończyły szkolenie, wyniosła 65 osób, a rok wcześniej 41. W 2022 r. wynikiem powyżej średniej wyróżniły się dwa Powiatowe Urzędy Pracy: w Białymstoku (472 osoby) oraz Sejnach (116 osób) gdzie przeszkolono łącznie 65,0% uczestników szkoleń w województwie. Urzędami o szczególnie niskiej frekwencji uczestników szkoleń w 2022r. były: PUP w Hajnówce (2 osoby) oraz w PUP w Siemiatyczach (4 osoby) (Mapa 1).

Mapa 1. Liczba osób, które ukończyły szkolenie organizowane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

⁴ Analiza uczestników szkoleń obok osób bezrobotnych obejmuje także osoby poszukujące pracy i pracowników 45+. Ich łączny udział stanowi niespełna 6%.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Dodatni przyrost liczby osób kończących szkolenia w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano w ośmiu PUP, największy w PUP w Białymstoku (+309) oraz w PUP w Łomży (+21). Z kolei największy spadek liczby osób kończących szkolenia w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w PUP w Sokółce (-25), w PUP w Sejnach (-14) oraz w PUP w Grajewie (-11).

Wraz z rosnącą liczbą osób kończących szkolenia w woj. podlaskim (o 326 osób, tj. o 56,4%) wzrosła liczba osób, które podjęły zatrudnienie po ukończeniu tej formy wsparcia (o 96 osób, tj. o 25,9%). Jednocześnie, w 2022 r. osiągnięto o 12,5 p. proc. niższą efektywność zatrudnieniową szkoleń niż w 2021 r. (rok wcześniej dynamika spadku efektywności była blisko dwukrotnie mniejsza i wyniosła -6,2 p. proc.).

Efektywność zatrudnieniowa szkoleń w poszczególnych powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w 2022 r. wahała się od 36,4% (PUP w Bielsku Podlaskim) do 100,0% (PUP w Hajnówce i w PUP w Siemiatyczach), podczas gdy w 2021 r. rozpiętość tego wskaźnika wahała się od 33,3% (PUP w Bielsku Podlaskim) do 100,0% (w PUP w Hajnówce).

W 2022 r. efektywność zatrudnieniowa szkoleń spadła w stosunku do poprzedniego roku w ponad połowie powiatowych urzędów pracy, a największy spadek odnotowano w: PUP w Augustowie (-31,7 p. proc.), w Mońkach (-25,2 p. proc.), w Kolnie (-11,7 p. proc.) i w Wysokiem Mazowieckiem (-10,3 p. proc.). W pięciu powiatowych urzędach pracy nastąpił wzrost efektywności zatrudnieniowej szkoleń: o 20,0 p. proc. w PUP w Siemiatyczach, o 12,0 p. proc. w PUP w Suwałkach, o 4,7 p. proc. w PUP w Grajewie, o 3,1 p. proc. w PUP w Bielsku Podlaskim i o 2,2 p. proc. w PUP w Sokółce, a w PUP w Hajnówce pozostała na poziomie sprzed roku (100,0%) (Tabela 3).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 3. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby, które ukończyły szkolenie w 2021 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2021 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2021 roku w %	Osoby, które ukończyły szkolenie w 2022 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2022 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2022 roku w %	Efektywność zmiana 2022/2021 w p. proc.
Augustów	16	12	75,0	30	13	43,3	-31,7
Białystok	163	79	48,5	472	182	38,6	-9,9
Bielsk Podlaski	12	4	33,3	22	8	36,4	3,1
Grajewo	29	26	89,7	18	17	94,4	4,7
Hajnówka	1	1	100,0	2	2	100,0	0,0
Kolno	12	11	91,7	20	16	80,0	-11,7
Łomża	26	23	88,5	47	40	85,1	-3,4
Mońki	39	31	79,5	46	25	54,3	-25,2
Sejny	130	83	63,8	116	69	59,5	-4,3
Siemiatycze	5	4	80,0	4	4	100,0	20,0
Sokółka	64	33	51,6	39	21	53,8	2,2
Suwałki	39	28	71,8	37	31	83,8	12,0
Wysokie Mazowieckie	18	16	88,9	28	22	78,6	-10,3
Zambrów	24	20	83,3	23	17	73,9	-9,4
Ogółem	578	371	64,2	904	467	51,7	-12,5

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

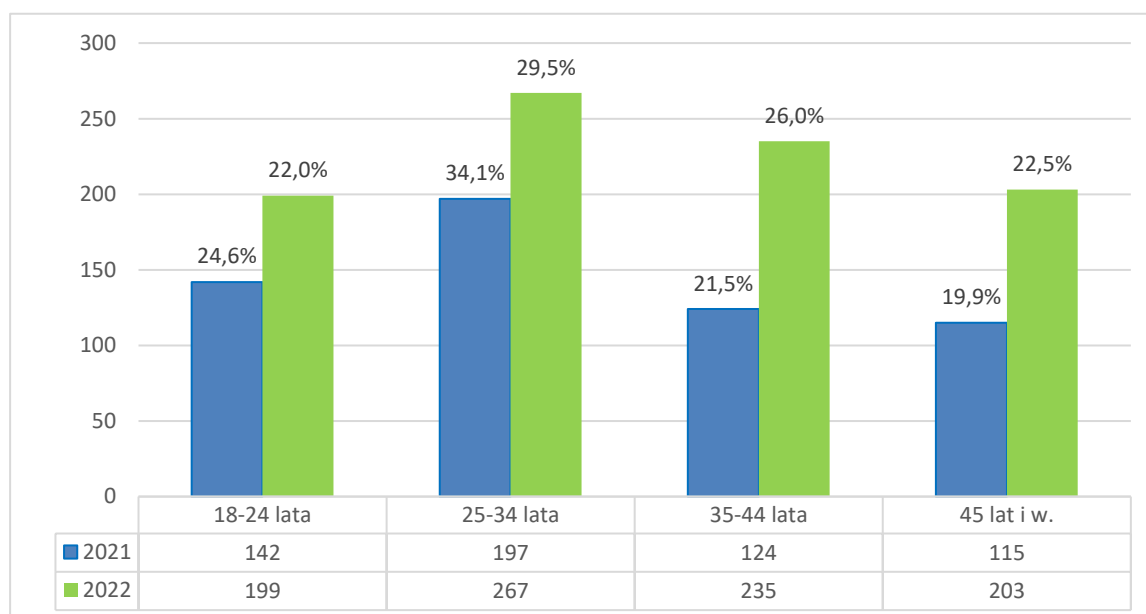
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. efektywność zatrudnieniowa szkoleń powyżej średniej wojewódzkiej (51,7%) dotyczyła jedenastu powiatowych urzędów pracy, w których wyniosła w sumie 78,5%. Poniżej średniej wojewódzkiej znalazły się trzy powiatowe urzędy pracy: PUP w Augustowie (30 absolwentów, 43,3% efektywność, tj. o 31,7 p. proc. mniej niż przed rokiem), PUP w Białymstoku (472 absolwentów, 38,6% efektywność, tj. o 9,9 p. proc. mniej niż przed rokiem) oraz PUP w Bielsku Podlaskim (22 absolwentów, 36,4% efektywność, tj. o 3,1 p. proc. więcej niż rok wcześniej).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

W latach 2021-2022 dominującą grupą uczestników szkoleń były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników ogółem wyniósł odpowiednio: 34,1% i 29,5%. Drugą liczną grupą w 2022 r. były osoby w wieku 35-44 lata, które stanowiły 26,0%, podczas gdy w 2021 r. były to osoby w wieku 18-24 lata, stanowiące 24,6% bezrobotnych. Udział najstarszej grupy wiekowej (45 lat i więcej) w szkoleniach wyniósł odpowiednio: 19,9% w 2021 r. i 22,5% w 2022 r. (Rysunek 1).

Rysunek 1. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022 według wieku

2021 r. N=578, 2022 r. N=904

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Dla porównania, najwięcej bezrobotnych ogółem w woj. podlaskim zarejestrowanych w latach 2021-2022 znajdowało się w grupach 35-44 lata (odpowiednio: 26,5% w 2021 r. i 25,0% w 2022 r.) oraz 25-34 lata (26,5% i 24,8%) i te grupy wiekowe dominowały również wśród uczestników szkoleń. Liczebność pozostałych grup wiekowych osób bezrobotnych nie przekładała się bezpośrednio na liczbę uczestników szkoleń. Na przykład w najliczniejszej grupie wiekowej 45+, która w latach 2021-2022 stanowiła odpowiednio: 37,6% i 37,9% ogółu bezrobotnych, notowano zdecydowanie niższe zainteresowanie szkoleniami. Z kolei co czwarty uczestnik szkoleń w 2021 r. i co piąty w 2022r. znajdował się w grupie wiekowej

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

18-24 lata, podczas gdy jej udziały w strukturze bezrobotnych ogółem wynosiły zaledwie 11,4% i 12,3% w latach 2021-2022⁵.

W 2022 r. zmieniła się struktura wiekowa uczestników szkoleń. W stosunku do roku poprzedniego, zmniejszył się udział w szkoleniach osób w wieku 18-24 lata (-2,6 p. proc.) oraz w wieku 25-34 lata (-4,6 p. proc.). W przypadku pozostałych grup wiekowych odnotowano wzrost udziału uczestników: 35-44-latków (+4,5 p. proc.) oraz 45-latków i osób starszych (+2,6 p. proc.).

Tabela 4. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2022 roku według wieku

PUP	Liczba uczestników szkoleń w 2022 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i więcej	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.
Augustów	30	4	7	10	9	100,0	13,3	23,3	33,3	30,0
Białystok	472	83	133	122	134	100,0	17,6	28,2	25,8	28,4
Bielsk Podlaski	22	8	8	6	0	100,0	36,4	36,4	27,3	0,0
Grajewo	18	9	3	5	1	100,0	50,0	16,7	27,8	5,6
Hajnówka	2	1	1	0	0	100,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Kolno	20	7	8	4	1	100,0	35,0	40,0	20,0	5,0
Łomża	47	12	12	12	11	100,0	25,5	25,5	25,5	23,4
Mońki	46	5	23	9	9	100,0	10,9	50,0	19,6	19,6
Sejny	116	31	28	42	15	100,0	26,7	24,1	36,2	12,9
Siemiatycze	4	2	1	0	1	100,0	50,0	25,0	0,0	25,0
Sokółka	39	16	12	7	4	100,0	41,0	30,8	17,9	10,3
Suwałki	37	2	16	8	11	100,0	5,4	43,2	21,6	29,7
Wysokie Mazowieckie	28	14	9	4	1	100,0	50,0	32,1	14,3	3,6
Zambrów	23	5	6	6	6	100,0	21,7	26,1	26,1	26,1
Ogółem	904	199	267	235	203	100,0	22,0	29,5	26,0	22,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Jeśli chodzi o różnicowanie terytorialne w strukturze wiekowej uczestników szkoleń, to w 2022 r. na tle województwa relatywnie największy udział osób w wieku 18-24 lata odnotowano kolejno w PUP w Grajewie, Hajnówce, Siemiatyczach i Wysokiem Mazowieckiem (po 50,0%). Różnicowanie lokalne struktury uczestników szkoleń widoczne było również w przedziale wiekowym 25-34 lata. Relatywnie największy udział takich osób zanotowano w PUP w Hajnówce i Mońkach (po 50,0%), Suwałkach (43,2%) i Kolnie (40,0%).

⁵ Podlaski rynek pracy grudzień 2021 i grudzień 2022, WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia.

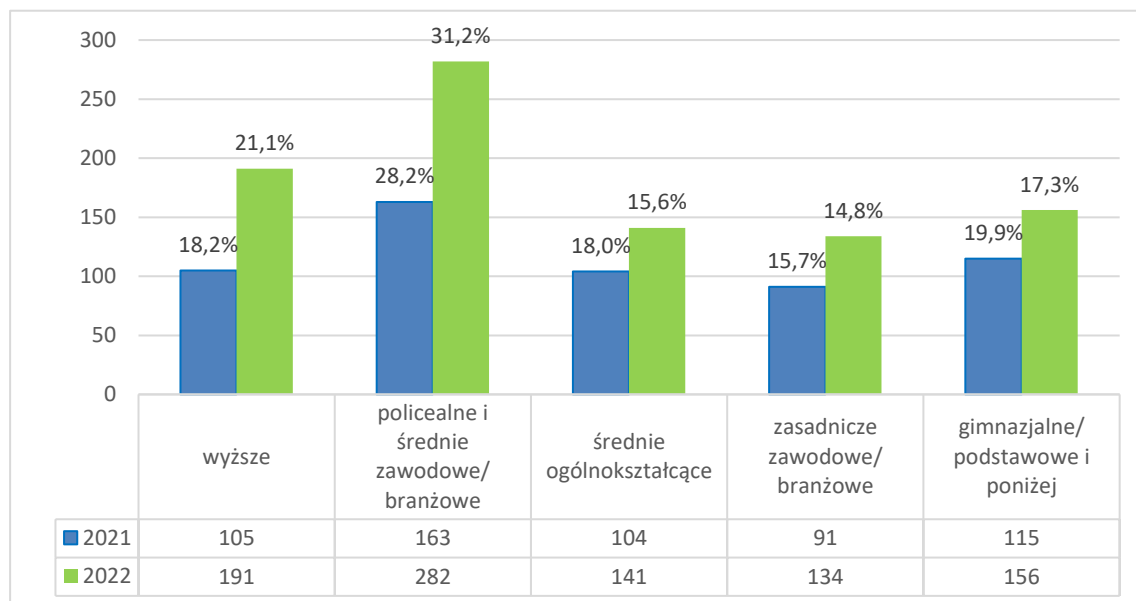
Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Udział osób w wieku 35-44 lata był największy w PUP w Sejnach (36,2%), Augustowie (33,3%), Grajewie (27,8%) i Bielsku Podlaskim (27,3%). Brak takich osób odnotowano w PUP w Hajnówce oraz w PUP w Siemiatyczach. Co piąta przeszkolona osoba w woj. podlaskim znajdowała się w przedziale wiekowym 45 lat i więcej (22,5%) i było to o 2,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Wartości tego wskaźnika powyżej średniej wojewódzkiej zaobserwowano w PUP w Augustowie (30,0% przy 9 osobach przeszkolonych), Suwałkach (29,7% przy 11 osobach przeszkolonych), Białymstoku (28,4% przy 134 osobach przeszkolonych) w Zambrowie (26,1% przy 6 osobach przeszkolonych), czy też w PUP w Łomży (23,4% przy 11 osobach przeszkolonych), czy też w PUP w Augustowie (25,0% przy 4 osobach przeszkolonych). W PUP w Bielsku Podlaskim oraz w PUP w Hajnówce nie przeszkolono takich osób, a w PUP Wysokiem Mazowieckim wartość tego wskaźnika była niska – 3,6% (1 osoba przeszkolona).

Analizując poziom wykształcenia, należy stwierdzić, że najliczniejszą grupą uczestników szkoleń organizowanych przez urzędy pracy są osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym. Ich udział w ogólnej liczbie szkolących się wyniósł 28,2% w 2021 r. i 31,2% w 2022 r. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym miały zdecydowanie mniejszy udział, tj. 15,7% w 2021 r. i 14,8% w 2022 r. Z kolei osoby z wykształceniem wyższym stanowiły odpowiednio: 18,2% i 21,1%, z wykształceniem średnim ogólnokształcącym: 18,0% i 15,6% oraz z gimnazjalnym/podstawowym i niższym: 19,9% i 17,3%.

W 2022 r. widoczny był wzrost udziału w szkoleniach osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym/branżowym, odpowiednio o: 2,9 p. proc. i o 3,0 p. proc. Spadł natomiast procent uczestników szkoleń, którzy posiadali wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 2,4 p. proc.), zasadnicze zawodowe/branżowe (o 0,9 p. proc.) oraz gimnazjalne i poniżej (o 2,6 p. proc.) (Rysunek 2).

Rysunek 2. Liczba uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2021-2022 według poziomu wykształcenia

2021 r. N=578, 2022 r. N=904

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w szkoleniach w 2022 roku różni się od struktury wykształcenia ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP głównie nadreprezentacją trzech grup: osób z wykształceniem wyższym (21,1% wobec 15,2% udziału ogółu bezrobotnych z tym wykształceniem), osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (31,2% wobec 22,7%) oraz średnim ogólnokształcącym (15,6% wobec 12,4%). Z kolei uczestnicy szkoleń reprezentujący niższe poziomy wykształcenia byli wyraźnie niedoreprezentowani w stosunku do bezrobotnych ogółem zarejestrowanych w ewidencji PUP. Udział uczestników szkoleń z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym wyniósł 14,8%, a osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 17,3%, podczas gdy wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych odpowiednio: 21,9% i 27,8%⁶.

⁶ Podlaski rynek pracy grudzień 2021 i grudzień 2022, WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

W 2022 r. największy udział osób z wykształceniem wyższym zanotowano w PUP w Augustowie i Hajnówce (po 50,0%) oraz w PUP w Suwałkach (29,7%), najniższe wskaźniki dotyczyły natomiast PUP w Mońkach (2,2%), w PUP w Sokółce (2,6%) oraz w PUP w Wysokim Mazowieckiem (3,6%). Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym najczęściej, biorąc pod uwagę średnią wojewódzką, zostały przeszkolone za pośrednictwem PUP w Wysokim Mazowieckiem (53,6%), PUP w Grajewie (44,4%), PUP w Mońkach (39,1%) oraz PUP w Sokółce (38,5%). W odniesieniu do uczestników szkoleń z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, ich udziały w poszczególnych PUP wahały się w granicach od 5,6% (PUP w Grajewie) do 50,0% (PUP w Hajnówce). Większe rozpiętości w ramach częstości występowania uczestników szkoleń w poszczególnych PUP, zanotowano w odniesieniu do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – od zera w PUP w Hajnówce i 3,3% w PUP w Augustowie do 25,0% w PUP w Siemiatyczach i Kolnie. Podobnie w przypadku osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej - od zera w PUP w Hajnówce i 3,3% w PUP w Augustowie do 41,0% w PUP w Sokółce (przy 16 osobach przeszkolonych) i 25,0% w PUP w Siemiatyczach (przy 1 osobie przeszkolonej) (Tabela 5).

Tabela 5. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2022 roku według wykształcenia

PUP	Liczba uczestników w szkoleń w 2022 r. ogółem, z tego z wykształceniem:	wyższym	policealnym i średnim zawodowym/branżowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym/branżowym	gimnazjalnym i poniżej	Struktura (w %)	wyższym	policealnym i średnim zawodowym/branżowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym/branżowym	gimnazjalnym i poniżej
Augustów	30	15	7	6	1	1	100	50,0	23,3	20,0	3,3	3,3
Białystok	472	109	138	73	71	81	100	23,1	29,2	15,5	15,0	17,2
Bielsk Podlaski	22	4	6	7	4	1	100	18,2	27,3	31,8	18,2	4,5
Grajewo	18	2	8	1	4	3	100	11,1	44,4	5,6	22,2	16,7
Hajnówka	2	1	0	1	0	0	100	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0
Kolno	20	3	7	3	5	2	100	15,0	35,0	15,0	25,0	10,0
Łomża	47	13	12	6	7	9	100	27,7	25,5	12,8	14,9	19,1
Mońki	46	1	18	7	11	9	100	2,2	39,1	15,2	23,9	19,6
Sejny	116	25	38	20	13	20	100	21,6	32,8	17,2	11,2	17,2
Siemiatycze	4	1	0	1	1	1	100	25,0	0,0	25,0	25,0	25,0
Sokółka	39	1	15	3	4	16	100	2,6	38,5	7,7	10,3	41,0
Suwałki	37	11	10	6	4	6	100	29,7	27,0	16,2	10,8	16,2
Wysokie Maz.	28	1	15	4	4	4	100	3,6	53,6	14,3	14,3	14,3
Zambrów	23	4	8	3	5	3	100	17,4	34,8	13,0	21,7	13,0
Ogółem	904	191	282	141	134	156	100	21,1	31,2	15,6	14,8	17,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Ciekawych informacji dostarcza analiza obszarów zawodowych szkoleń⁷. Popularność poszczególnych tematów szkoleń jest związana z aktualnymi potrzebami pracodawców w zakresie deficytowych kwalifikacji i kompetencji (Tabela 6).

Tabela 6. Najpopularniejsze obszary zawodowe szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 roku (woj. podlaskie N>20)

PUP	Liczba uczestników szkoleń ogółem, w tym w obszarach:	usługi transportowe *	technika i handel artykułami technicznymi	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	inne obszary szkoleń	architektura i budownictwo	języki obce	Informatyka i wykorzystanie komputerów	prace sekretarskie i biurowe	opieka społeczna	usługi gastronomiczne
Augustów	30	8	0	0	9	0	11	1	0	0	0
Białystok	472	146	110	74	23	3	48	22	4	16	18
Bielsk Podlaski	22	14	3	2	0	1	0	2	0	0	0
Grajewo	18	11	3	1	0	0	0	0	0	0	0
Hajnówka	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Kolno	20	17	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Łomża	47	15	2	6	2	9	0	0	0	0	2
Mońki	46	19	12	0	13	2	0	0	0	0	0
Sejny	116	29	0	7	21	15	0	11	29	2	0
Siemiatycze	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sokółka	39	6	0	1	0	31	0	0	0	0	0
Suwałki	37	25	0	0	1	0	5	1	0	3	1
Wysokie Mazowieckie	28	23	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Zambrów	23	15	0	0	0	2	0	0	0	1	0
Ogółem	904	332	131	91	73	65	64	38	33	22	21

*w tym kurs prawa jazdy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Najpopularniejsze obszary szkoleń organizowane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 r. wyróżniają się następującymi cechami:

- **usługi transportowe, w tym kurs prawa jazdy** – 332 absolwentów, tj. 36,7% osób kończących szkolenia w 2022 r. Najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Białymstoku (146 osób – 30,9% uczestników szkoleń organizowanych przez PUP), PUP w Sejnach (29 absolwentów – 25,0% uczestników szkoleń organizowanych przez

⁷ Obszary szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy zostały wyodrębnione z uwzględnieniem obszarów kształcenia występujących w ISCED 1997 (Międzynarodowe Normy Klasyfikacji Kształcenia) oraz dziedzin szkolenia wyszczególnionych w Badaniach Ustawicznego Szkolenia Zawodowego w Przedsiębiorstwach CVTS2 prowadzonych wg metodologii Eurostatu. W zestawieniu uwzględniono szkolenia, które ukończyło co najmniej 10 osób w skali województwa.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

PUP) oraz PUP w Suwałkach (25 osób – 67,6% uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);

- **technika i handel artykułami technicznymi** – 131 absolwentów, tj. 14,5% osób kończących szkolenia w 2022 r. Najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Białymstoku (110 osób – 23,3% uczestników szkoleń zorganizowanych przez PUP) i PUP w Mońkach 12 osób – 26,1% uczestników szkoleń zorganizowanych przez PUP);
- **usługi fryzjerskie, kosmetyczne** - 91 absolwentów, tj. 10,1% osób kończących szkolenia w 2022 r. Najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (74 osoby – 15,7% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP). W pozostałych powiatowych urzędach pracy liczby uczestników tego obszaru szkoleń były jednostkowe;
- **inne obszary szkoleń** - 73 absolwentów, tj. 8,1% kończących szkolenia w 2022 r. Najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (23 osoby – 4,9% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP) i PUP w Sejnach (21 osób – 18,1% uczestników szkoleń zorganizowanych przez PUP);
- **architektura i budownictwo** – 65 absolwentów, tj. 7,2% kończących szkolenia w 2022 r. Zdecydowana większość z tych osób skorzystała ze szkoleń organizowanych przez PUP w Sokółce (31 osób – 79,5% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);
- **języki obce** – 64 absolwentów, tj. 7,1% kończących szkolenia w 2022 r. Najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (48 osób, tj. 10,2% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);
- **informatyka i wykorzystanie komputerów** – 38 absolwentów, tj. 4,2% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP. Szkolenie zrealizowano głównie za pośrednictwem PUP w Białymstoku (22 osoby, tj. 4,7% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);
- **prace sekretarskie i biurowe** – 33 absolwentów, tj. 3,7% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP. Zdecydowana większość uczestników została przeszkolona za pośrednictwem PUP w Sejnach (29 osób, tj. 25,0% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);
- **opieka społeczna** – 22 absolwentów, tj. 2,4% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP, z czego większość została przeszkolona

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

za pośrednictwem PUP w Białymstoku (16 osób, tj. 3,4% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);

- **usługi gastronomiczne** – 21 absolwentów, tj. 2,3% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP, z czego 18 osób za pośrednictwem PUP w Białymstoku, tj. 3,8% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez ten PUP.

Na tendencje kształtujące popularność poszczególnych obszarów zawodowych szkoleń duży wpływ miała ich efektywność zatrudnieniowa, która była zróżnicowana (Tabela 7).

Tabela 7. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 r.

Obszary szkoleń	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	332	209	63
technika i handel artykułami technicznymi	131	49	37,4
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	91	38	41,8
inne obszary szkoleń	73	35	47,9
architektura i budownictwo	65	43	66,2
języki obce	64	19	29,7
informatyka i wykorzystanie komputerów	38	15	39,5
prace sekretarskie i biurowe	33	19	57,6
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	22	11	50,0
usługi gastronomiczne	21	7	33,3
nauki humanistyczne i społeczne	10	5	57,6
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	5	4	80,0
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	5	4	80,0
pozostałe usługi	4	2	50,0
opieka zdrowotna	3	2	66,7
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	2	2	100,0
sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	1	1	100,0
nauki o życiu i nauki przyrodnicze	1	0	0,0
weterynaria	1	1	100,0
ochrona własności i osób	1	1	100,0
usługi stolarskie, szklarskie	1	0	0,0
Ogółem osoby uczestniczące w szkoleniach	904	467	51,7%

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

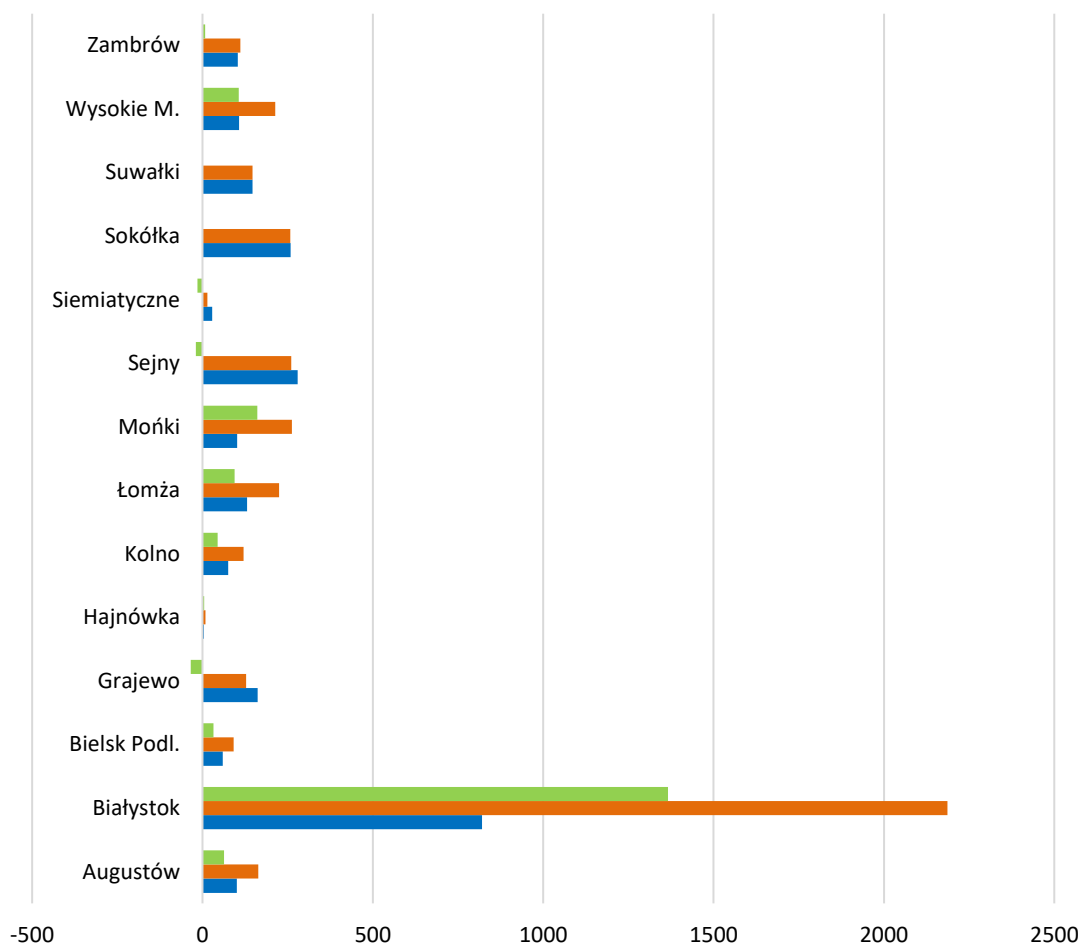
Należy zauważyć, że w 2022 r. najwyższą 100% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w przypadku szkoleń z najmniejszą frekwencją liczącą od kilku do kilkunastu uczestników. Na uwagę zasługują natomiast wysokie wskaźniki efektywności zatrudnieniowej obszarów szkoleń, gdzie zarówno liczba uczestników, jak i osób podejmujących pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu była stosunkowo wysoka. W przypadku najbardziej popularnych szkoleń najwyższą wartość tego wskaźnika w skali województwa odnotowano w odniesieniu do usług transportowych, w tym kursu prawa jazdy (332 osoby, 63,0% efektywność zatrudnieniowa), architektury i budownictwa (65 osób, 66,2%) oraz prac sekretarskich i biurowych (33 osoby, 57,6%).

Koszty szkoleń

W celu zapewnienia pełnego obrazu skuteczności danej formy wsparcia przeanalizowano wydatki ze środków publicznych na jego realizację. W latach 2021-2022 na szkolenia w woj. podlaskim wydano łącznie 6,6 mln zł (w 2021 r. – 2,4 mln zł, a w 2022 r. – 4,2 mln zł)⁸. W 2022 r. w skali województwa na tę formę wsparcia przeznaczono o 76,1% więcej niż rok wcześniej. Zwiększenie wydatków na szkolenia zanotowano w większości powiatowych urzędów pracy, przy czym zdecydowanie największe w PUP w Białymstoku (+166,6%), Mońkach (+157,4%) oraz Hajnówce (+137,8%). Relatywny spadek wydatków na szkolenia zanotowano w pięciu powiatowych urzędów pracy, przy czym największy w PUP w Siemiatyczach (-50,2%) i Grajewie (-21,0%) (Rysunek 3).

⁸ Koszty szkoleń obejmują m. in.: kwoty należne instytucjom szkoleniowym, stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres szkolenia, koszty egzaminów i uzyskania licencji, umowy trójstronne, dofinansowanie szkoleń pracowników oraz bony szkoleniowe.

Rysunek 3. Wydatki na szkolenia z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2021-2022, w tys. zł

	Augustów	Białystok	Bielsk Podl.	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatyczne	Sokółka	Suwałki	Wysokie M.	Zambrów
■ różnica	63	1366	31,8	-34,1	5,1	44,6	94,7	160,5	-19,6	-14,5	-0,9	-0,8	106,3	7,5
■ 2022	163,4	2186,1	91,3	128,1	8,8	120,3	225,2	262,5	260,1	14,4	257,6	146,4	213,6	110,9
■ 2021	100,4	820,1	59,5	162,2	3,7	75,7	130,5	102	279,7	28,9	258,5	147,2	107,3	103,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W latach 2021-2022 w skali województwa odnotowano spadek efektywności kosztowej szkoleń, mierzony wzrostem kosztu ponownego zatrudnienia, z 6412,7 zł na uczestnika szkolenia podejmującego zatrudnienie do 8969,6 zł (wzrost o 39,9%). Spadek efektywności kosztowej miał miejsce w większości powiatowych urzędów pracy, przy czym znaczne pogorszenie się efektywności kosztowej należy odnotować w PUP w Mońkach (+219,1%). W analizowanym okresie efektywność kosztowa szkoleń poprawiła się w czterech powiatowych urzędach pracy, przy czym największy spadek kosztu ponownego zatrudnienia zanotowano w PUP w Siemiatyczach (-50,2%) oraz w PUP w Bielsku Podlaskim (-23,3%) (Tabela 8).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 8. Efektywność kosztowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022

PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po szkoleniu w 2021 r.	Wydatki na szkolenia w 2021 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa szkoleń – koszt ponownego zatrudnienia w 2021 r. (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę* po szkoleniu w 2022 r.	Wydatki na szkolenia w 2022 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa szkoleń – koszt ponownego zatrudnienia w 2022 r. (w zł)	Koszt ponownego zatrudnienia zmiana 2022/2021 (w %)
Augustów	12	100,4	8366,7	13	163,4	12569,2	50,2
Białystok	79	820,1	10381,0	182	2186,1	12011,5	15,7
Bielsk Podlaski	4	59,5	14875,0	8	91,3	11412,5	-23,3
Grajewo	26	162,2	6238,5	17	128,1	7535,3	20,8
Hajnówka	1	3,7	3700,0	2	8,8	4400,0	18,9
Kolno	11	75,7	6881,8	16	120,3	7518,8	9,3
Łomża	23	130,5	5673,9	40	225,2	5630,0	-0,8
Mońki	31	102,0	3290,3	25	262,5	10500,0	219,1
Sejny	83	279,7	3369,9	69	260,1	3769,6	11,9
Siemiatycze	4	28,9	7225,0	4	14,4	3600,0	-50,2
Sokółka	33	258,5	7833,3	21	257,6	12266,7	56,6
Suwałki	28	147,2	5257,1	31	146,4	4722,6	-10,2
Wysokie Mazowieckie	16	107,3	6706,3	22	213,6	9709,1	44,8
Zambrów	20	103,4	5170,0	17	110,9	6523,5	26,1
Ogółem	371	2379,1	6412,7	467	4188,8	8969,6	39,9

* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2021 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (6,4 tys. zł/os.) zanotowano w siedmiu powiatowych urzędach pracy: w Bielsku Podlaskim (14,9 tys. zł/os.), w Białymstoku (10,4 tys. zł/os.), w Augustowie (8,4 tys. zł/os.), w Sokółce (7,8 tys. zł/os.), w Siemiatyczach (7,2 tys. zł/os.), w PUP w Kolnie (6,9 tys. zł/os.) oraz w PUP w Wysokim Mazowieckim (6,7 tys. zł/os.). Najlepsze wskaźniki efektywności osiągnięto w PUP w Mońkach (3,3 tys. zł/os.), w PUP w Sejnach (3,4 tys. zł/os.), oraz w PUP w Hajnówce (3,7 tys. zł/os., przy jednej osobie przeszkolonej).

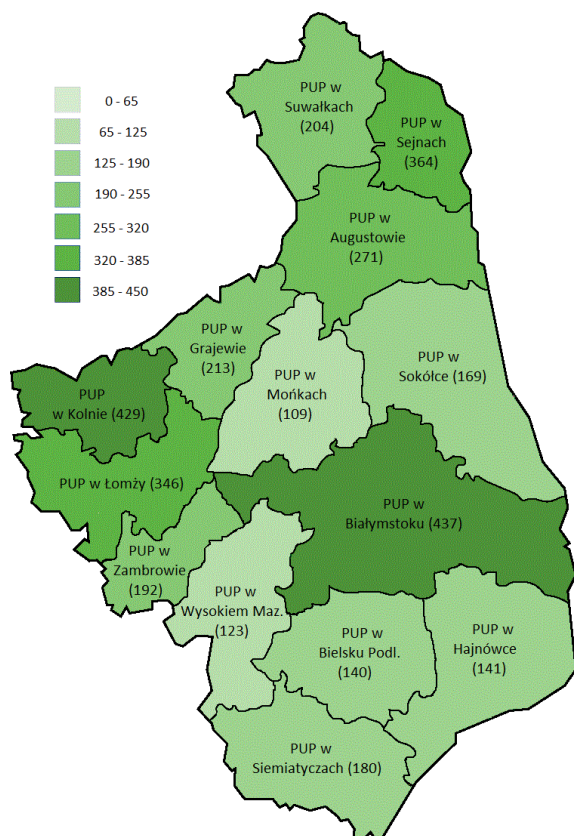
W 2022 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (9,0 tys. zł/os.) zanotowano w sześciu powiatowych urzędach pracy – w PUP w Augustowie (12,6 tys. zł/os.), Sokółce (12,3 tys. zł/os.), Białymstoku (12,0 tys. zł/os.), Bielsku Podlaskim (11,4 tys. zł/os.), Mońkach (10,5 tys. zł/os.) oraz Wysokim Mazowieckim (9,7 tys. zł/os.). Najlepsze wskaźniki efektywności osiągnięto w PUP w Siemiatyczach (3,6 tys. zł/os.), Sejnach (3,8 tys. zł/os.), Hajnówce (4,4 tys. zł/os., przy dwóch osobach przeszkolonych) oraz Suwałkach (4,7 tys. zł/os. Przy 28 osobach przeszkolonych).

Rozdział II: Staże

W woj. podlaskim zwiększyła się liczba osób bezrobotnych uczestniczących w stażach u pracodawcy. W 2022 r. staż ukończyło 3318 osób, tj. o 314 osób (o 10,5%) więcej niż rok wcześniej.

W 2022 r. w woj. podlaskim przeciętna liczba osób, które ukończyły staż, wyniosła około 237 osób, a rok wcześniej 215. Wynikiem powyżej średniej wyróżniły się cztery Powiatowe Urzędy Pracy: w Białymstoku (437), Kolnie (429), Sejnach (364) oraz w Łomży (346) (Mapa 2).

Mapa 2. Liczba osób, które ukończyły staże organizowane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. dodatni przyrost liczby osób kończących staż w odniesieniu do poprzedniego roku osiągnięto w dziewięciu powiatowych urzędach pracy. Największy procentowy wzrost liczby osób, które ukończyły staż, zanotowano w PUP w Suwałkach (58,1%), Łomży (47,9%) oraz Augustowie (34,2%). W przypadku pozostałych PUP liczba

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

stażystów zmniejszyła się, przy czym największy procentowy spadek miał miejsce w PUP w Bielsku Podlaskim (-15,2%) i Hajnówce (-9,6%).

W 2022 r. na 3318 osób kończących staż zatrudnienie w trakcie trwania programu lub po jego zakończeniu podjęły 2942 osoby (o 8,5%; o 231 osób więcej niż w 2021 r.). Mimo wzrostu liczby osób podejmujących pracę po ukończeniu tej formy aktywizacji, w woj. podlaskim nieznacznie spadła jej efektywność zatrudnieniowa. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 88,7% i była o 1,5 p. proc. niższa niż rok wcześniej (Tabela 9).

Tabela 9. Efektywność zatrudnieniowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022

PUP	Osoby, które ukończyły staż w 2021 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2021 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2021 roku w %	Osoby, które ukończyły staż w 2022 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2022 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2022 roku w %	Efektywność zmiana 2022/2021 w p. proc.
Augustów	202	195	96,5	271	256	94,5	-2,0
Białystok	357	323	90,5	437	400	91,5	1,0
Bielsk Podlaski	165	145	87,9	140	120	85,7	-2,2
Grajewo	199	182	91,5	213	186	87,3	-4,2
Hajnówka	156	131	84,0	141	112	79,4	-4,6
Kolno	457	420	91,9	429	399	93,0	1,1
Łomża	234	213	91,0	346	302	87,3	-3,7
Mońki	97	94	96,9	109	96	88,1	-8,8
Sejny	355	300	84,5	364	316	86,8	2,3
Siemiatycze	184	167	90,8	180	160	88,9	-1,9
Sokółka	154	141	91,6	169	142	84,0	-7,6
Suwałki	129	111	86,0	204	175	85,8	-0,2
Wysokie Mazowieckie	122	114	93,4	123	115	93,5	0,1
Zambrów	193	175	90,7	192	163	84,9	-5,8
Ogółem	3004	2711	90,2	3318	2942	88,7	-1,5

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Efektywność zatrudnieniowa staży w 2022 r. w poszczególnych powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego wahała się od 79,4% w PUP w Hajnówce do 94,5% w PUP w Augustowie, 93,5 % w PUP w Wysokim Mazowieckiem i 93,0% w PUP w Kolnie, podczas gdy w 2021 r. te różnice wynosiły od 84,0% w PUP w Hajnówce do 96,9% w PUP w Mońkach. W 2022 r. wartość analizowanego wskaźnika spadła w stosunku do poprzedniego roku w dziesięciu powiatowych urzędach pracy i były to spadki od -0,2 p. proc. (PUP w Suwałkach) do -8,8 p. proc. (PUP w Mońkach). Wzrost efektywności zatrudnieniowej

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

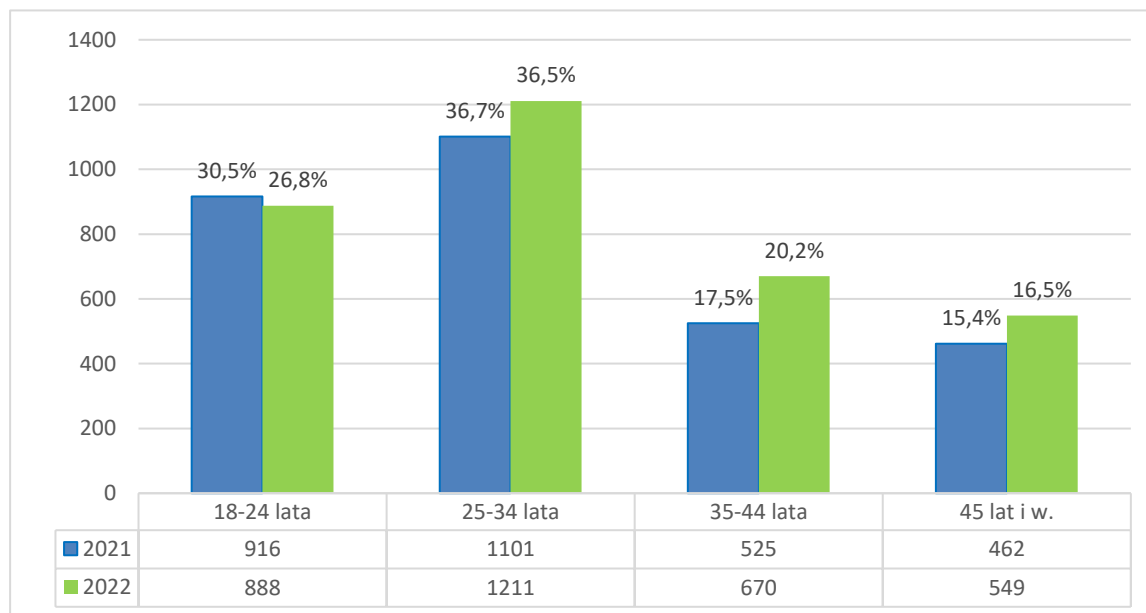
staży miał miejsce w pozostałych czterech powiatowych urzędach pracy: od 0,1 p. proc. (PUP w Wysokiem Mazowieckiem) do 2,3 p. proc. (PUP w Sejnach).

W 2022 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyższa od średniej wojewódzkiej (88,7%) dotyczyła pięciu powiatowych urzędów pracy. W analizowanym roku wysokie wskaźniki efektywności zatrudnieniowej towarzyszyły zarówno wysokim, jak i niskim liczbom kończących staże (np. w PUP w Białymstoku zaktywizowano 437 osób, a efektywność wyniosła 91,5%, czy też w PUP w Wysokiem Mazowieckiem, gdzie zanotowano jedną z mniejszych liczebności kończących staże – zaktywizowano 123 osoby, a efektywność wyniosła 93,5%).

Jeśli chodzi o strukturę wiekową uczestników staży, to w latach 2021-2022 dominującą grupą były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników staży ogółem wyniósł 36,7% w 2021 r. i 36,5% w 2022 r. Drugą liczną grupą były osoby w wieku 18-24 lata, które stanowiły odpowiednio: 30,5% i 26,8%. Udział starszych grup wiekowych w stażach był znacznie niższy i wynosił odpowiednio: 17,5% i 20,2% dla osób w wieku 35-44 lata oraz 15,4% i 16,5% dla osób w wieku 45 lat i więcej.

W 2022 r., w stosunku do roku poprzedniego, niewielki spadek udziału w ogólnej liczbie uczestników staży dotyczył dwóch analizowanych grup wiekowych, grupy w wieku 18-24 lata, której udział spadł o 3,7 p. proc. i grupy w wieku 25-34 lata w której zanotowano spadek o 0,2 p. proc. W przypadku pozostałych grup wiekowych odnotowano wzrost udziału w następujących grupach: w grupie 35-44 latków – o 2,7 p. proc. oraz w grupie 45 latków i osób starszych – o 1,1 p. proc. (Rysunek 4).

Rysunek 4. Liczba i struktura uczestników staży kierowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego według wieku w latach 2021-2022

2021 r. N=3004, 2022 r. N=3318

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Porównując strukturę wiekową osób bezrobotnych kierowanych na staże do ogólnej struktury zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć nadreprezentację młodszych grup wiekowych, tj. 18-24 lata (30,5% i 26,8% wśród stażystów wobec 11,4% wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w 2021 r. i 12,3% w 2022 r.) oraz 25-34 lata (36,7% i 36,5% uczestników staży wobec 26,5% i 24,8% osób bezrobotnych) i zdecydowanie mniejsze udziały osób zainteresowanych tą formą aktywizacji w stosunku do ich odsetków w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych bezrobotnych w kolejnych grupach wiekowych, zwłaszcza w grupie wiekowej 45 lat i więcej (15,4% i 16,5% wśród stażystów wobec 37,6% i 37,8% wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych)⁹.

W odniesieniu do struktury wiekowej uczestników staży w ujęciu terytorialnym, w 2022 r. stosunkowo największy odsetek osób w wieku 18-24 lata skorzystał ze staży w PUP w Wysokim Mazowieckiem (38,2%) i w PUP w Mońkach (37,6%). Udział osób w przedziale wiekowym 25-34 lata wyróżniał się w PUP w Białymstoku (51,9%) oraz w Suwałkach (48,0%), udział grupy 35-44 lata był największy w PUP w Łomży (22,8%) oraz w PUP w Sejnach (22,5%), a procent osób w wieku 45 plus - w PUP w Sejnach (30,8%) oraz PUP w Kolnie (22,1%) (Tabela 10).

⁹ Podlaski rynek pracy grudzień 2021 i grudzień 2022, WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 10. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2022 roku według wieku

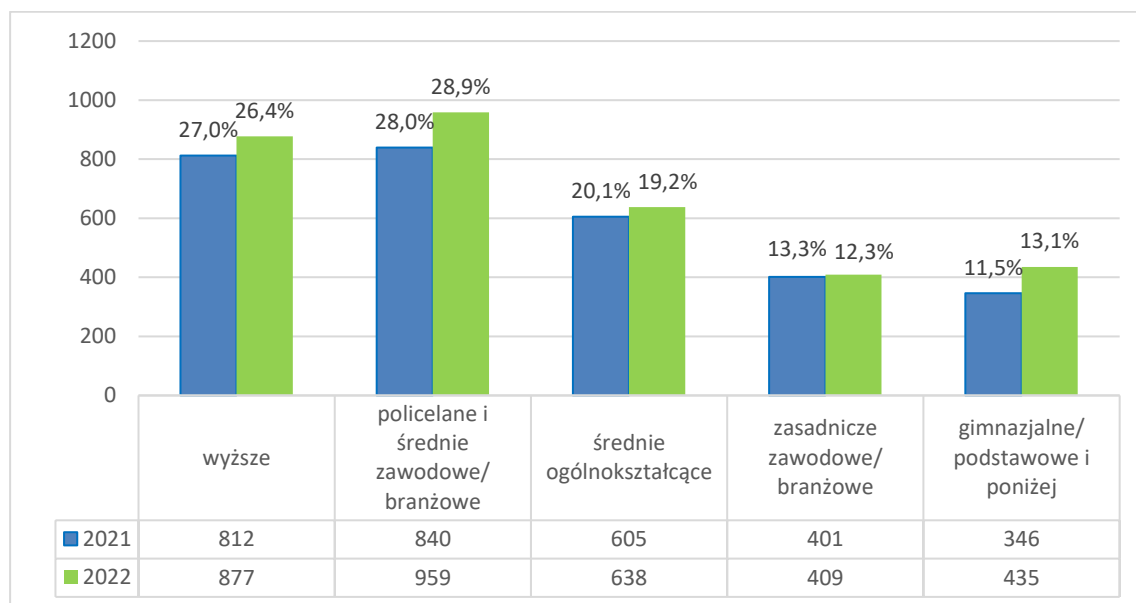
PUP	Liczba uczestników staży w 2022 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i więcej
Augustów	271	85	94	53	39	100	31,4	34,7	19,6	14,4
Białystok	437	76	227	96	38	100	17,4	51,9	22,0	8,7
Bielsk Podlaski	140	43	51	25	21	100	30,7	36,4	17,9	15,0
Grajewo	213	63	78	44	28	100	29,6	36,6	20,7	13,1
Hajnówka	141	41	58	25	17	100	29,1	41,1	17,7	12,1
Kolno	429	113	141	80	95	100	26,3	32,9	18,6	22,1
Łomża	346	96	122	79	49	100	27,7	35,3	22,8	14,2
Mońki	109	41	34	24	10	100	37,6	31,2	22,0	9,2
Sejny	364	68	102	82	112	100	18,7	28,0	22,5	30,8
Siemiatycze	180	51	59	40	30	100	28,3	32,8	22,2	16,7
Sokółka	169	48	51	36	34	100	28,4	30,2	21,3	20,1
Suwałki	204	51	98	35	20	100	25,0	48,0	17,2	9,8
Wysokie Mazowieckie	123	47	50	8	18	100	38,2	40,7	6,5	14,6
Zambrów	192	65	46	43	38	100	33,9	24,0	22,4	19,8
Ogółem	3318	888	1211	670	549	100	26,8	36,5	20,2	16,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Najliczniejszą grupą uczestników staży organizowanych przez urzędy pracy były osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym. Ich udział w ogólnej liczbie uczestników staży wyniósł 28,0% w 2021 r. i 28,9% w 2022 r. Znaczącą grupę uczestników staży stanowiły również osoby z wykształceniem wyższym, z odsetkiem 27,0% w 2021 r. i 26,4% w 2022 r. W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia reprezentowanych przez uczestników staży w obu analizowanych latach zaobserwowano zależność polegającą na tym, że im niższy poziom wykształcenia, tym niższe zainteresowanie tą formą wsparcia.

W 2022 r., w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyło się zainteresowanie stażami wśród osób z wykształceniem: wyższym (ich udział spadł o 0,6 p. proc.), średnim ogólnokształcącym (o 0,9 p. proc.) oraz zasadniczym zawodowym/branżowym (o 1,0 p. proc.). Zwiększył się natomiast odsetek stażystów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (o 0,9 p. proc.) oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (o 1,6 p. proc.) (Rysunek 5).

Rysunek 5. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022 według poziomu wykształcenia

2021 r. - N=3004, 2020 r. – N=3118

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Porównując poziom wykształcenia osób bezrobotnych kierowanych na staże w latach 2021-2022 do struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć wyraźną nadreprezentację uczestników staży z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (28,0% w 2021 r. i 28,9% w 2022 r wobec 22,7% w latach 2021-2022) oraz wyższym (27,0% w 2021 r. i 26,4% w 2022 r. wobec odpowiednio: 14,9% i 15,2% w latach 2021-2022). Z kolei niedoreprezentowane były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym wyższym (13,3% w 2021 r. i 12,3% w 2022 r. wobec odpowiednio: 22,1% i 21,9% w latach 2021-2022) oraz gimnazjalnym/podstawowym i niższym wyższym (11,5% w 2021 r. i 13,1% w 2022 r. wobec odpowiednio: 27,9% i 27,8% w latach 2021-2022)¹⁰.

¹⁰ Podlaski rynek pracy grudzień 2021 i grudzień 2022, WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

W 2022 r. wyróżniającymi się powiatowymi urzędami pracy na tle woj. podlaskiego były PUP w Białymstoku, PUP w Suwałkach oraz PUP w Bielsku Podlaskim, w których wśród osób kierowanych na staże zdecydowanie dominowały osoby z wykształceniem wyższym, stanowiące odpowiednio: 50,1%, 39,2% oraz 32,9%. Jednocześnie w PUP w Białymstoku zanotowano niskie udziały stażystów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (2,5%) oraz gimnazjalnym i poniżej (3,7%). Również w PUP w Suwałkach wystąpił niski udział osób, które posiadały takie wykształcenie – odpowiednio: 9,8% oraz 4,9%. W ujęciu terytorialnym, dość jednolicie rozkładały się udziały stażystów z wykształceniem policealnym (od 22,0% do 38,5%), za wyjątkiem PUP w Kolnie, gdzie udział takich osób wyniósł 17,5% (Tabela 11).

Tabela 11. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2022 roku według wykształcenia

PUP	Liczba uczestników staży w 2022 r. ogółem, z tego z wykształceniem:	wyższym	policealnym i średnim zawodowym/branżowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym/branżowym	gimnazjalnym i poniżej	Struktura (w %)	wyższym	policealnym i średnim zawodowym/branżowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym/branżowym	gimnazjalnym i poniżej
Augustów	271	60	95	44	40	32	100	22,1	35,1	16,2	14,8	11,8
Białystok	437	219	115	76	11	16	100	50,1	26,3	17,4	2,5	3,7
Bielsk Podlaski	140	46	38	24	16	16	100	32,9	27,1	17,1	11,4	11,4
Grajewo	213	42	78	34	28	31	100	19,7	36,6	16,0	13,1	14,6
Hajnówka	141	33	43	34	12	19	100	23,4	30,5	24,1	8,5	13,5
Kolno	429	79	75	107	93	75	100	18,4	17,5	24,9	21,7	17,5
Łomża	346	100	103	53	49	41	100	28,9	29,8	15,3	14,2	11,8
Mońki	109	21	24	31	16	17	100	19,3	22,0	28,4	14,7	15,6
Sejny	364	33	140	72	35	84	100	9,1	38,5	19,8	9,6	23,1
Siemiatycze	180	42	44	33	22	39	100	23,3	24,4	18,3	12,2	21,7
Sokółka	169	39	60	37	18	15	100	23,1	35,5	21,9	10,7	8,9
Suwałki	204	80	56	38	20	10	100	39,2	27,5	18,6	9,8	4,9
Wysokie Mazowieckie	123	35	43	15	15	15	100	28,5	35,0	12,2	12,2	12,2
Zambrów	192	48	45	40	34	25	100	25,0	23,4	20,8	17,7	13,0
Ogółem	3318	877	959	638	409	435	100	26,4	28,9	19,2	12,3	13,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Popularność poszczególnych obszarów zawodowych staży jest związana z aktualnym popytem na pracę zgłaszanym przez lokalnych pracodawców (Tabela 12).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 12. Najpopularniejsze obszary zawodowe staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 roku (woj. podlaskie N>100)

PUP	Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż, w tym w obszarach :	inne obszary zawodowe	prace sekretarskie i biurowe	sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	pozostałe usługi	usługi gastronomiczne	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna
Augustów	269	40	53	37	32	17	13	13
Białystok	437	206	84	22	0	6	46	29
Bielsk Podlaski	137	35	40	10	20	0	7	9
Grajewo	212	98	38	21	12	12	7	4
Hajnówka	137	74	29	8	0	4	1	3
Kolno	422	115	116	49	12	33	8	7
Łomża	346	158	60	45	13	22	26	5
Mońki	107	0	22	14	43	3	3	3
Sejny	351	11	55	39	70	14	3	6
Siemiatycze	179	171	2	0	6	0	0	0
Sokółka	169	6	63	19	33	10	9	2
Suwałki	202	19	69	24	9	14	16	19
Wysokie Mazowieckie	123	36	37	11	0	11	2	3
Zambrów	192	48	38	24	50	15	6	2
Ogółem	3283	1017	706	323	300	161	147	105

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Do najczęściej wybieranych obszarów tematycznych staży w woj. podlaskim w 2022 r. można zaliczyć:

- **inne obszary zawodowe** – 1017 osób bezrobotnych, które ukończyły staż, tj. 31,0% ogółu kończących staże w 2022 r., najwięcej w PUP w Białymstoku – 206 bezrobotnych (47,1% uczestników staży organizowanych przez PUP);
- **prace sekretarskie i biurowe** - 706 osób bezrobotnych ukończyło staż, tj. 21,5% ogółu kończących staże w 2022 r., w tym najwięcej w PUP w Kolnie – 116 bezrobotnych (27,5% uczestników staży organizowanych przez PUP);
- **sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami** – 323 osoby bezrobotne ukończyły staż, tj. 9,8% ogółu kończących staże w 2022 r., przy czym najwięcej w PUP w Kolnie – 49 bezrobotnych (11,6% ogółu kończących staże w 2022 r.) oraz w PUP w Łomży – 45 bezrobotnych (13,0% uczestników staży organizowanych przez ten PUP);
- **pozostałe usługi** – 300 osób bezrobotnych, które ukończyły staż, tj. 9,1% ogółu kończących staże w 2022 r., w tym najwięcej w PUP w Sejnach – 70 osób (19,9% uczestników staży organizowanych przez PUP) oraz w Zambrowie – 50 osób (26,0% uczestników staży organizowanych przez PUP);

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

- **usługi gastronomiczne** – 161 osób bezrobotnych, które ukończyły staż, tj. 4,9% ogółu kończących staże w 2022 r., w tym najwięcej w PUP w Kolnie – 33 osoby (7,8% uczestników staży organizowanych przez ten PUP) oraz w PUP w Łomży – 22 osoby (6,4% uczestników staży organizowanych przez PUP);
- **usługi fryzjerskie, kosmetyczne** – 147 osób bezrobotnych, które ukończyły staż, tj. 4,5% ogółu kończących staże w 2022 r., w tym najwięcej w PUP w Białymstoku – 46 osób (10,5% uczestników staży organizowanych przez ten PUP);
- **rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna** – 105 osób bezrobotnych ukończyło staż, tj. 3,2% ogółu kończących staże w 2022 r., w tym najwięcej w PUP w Białymstoku – 29 bezrobotnych (6,6 % uczestników staży organizowanych przez ten PUP).

Efektywność poszczególnych obszarów zawodowych staży w 2022 r. przedstawiono w Tabeli 13.

Tabela 13. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2022 roku

Obszary zawodowe staży	Liczba osób, które ukończyły staż	Liczba osób, które podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
inne obszary zawodowe	1017	908	89,3
prace sekretarskie i biurowe	706	590	83,6
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	323	296	91,6
pozostałe usługi	300	269	89,7
usługi gastronomiczne	161	148	91,9
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	147	137	93,2
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	105	98	93,3
architektura i budownictwo	95	89	93,7
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	90	84	93,3
rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	90	84	93,3
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	59	55	93,2
opieka zdrowotna	41	39	95,1
usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	29	28	96,6
usługi stolarskie, szklarskie	20	16	80,0
prawo	20	18	90,0
usługi krawieckie, obuwnicze	14	13	92,9
weterynaria	13	13	100,0
informatyka i wykorzystanie komputerów	13	12	92,3
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	11	10	90,9
usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	10	10	100,0

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Obszary zawodowe staży	Liczba osób, które ukończyły staż	Liczba osób, które podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	10	8	80,0
zarządzanie i administrowanie	4	4	100,0
ochrona środowiska	2	2	100,0
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	2	2	100,0
języki obce	1	1	100,0
Ogółem	3283	2934	89,4

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

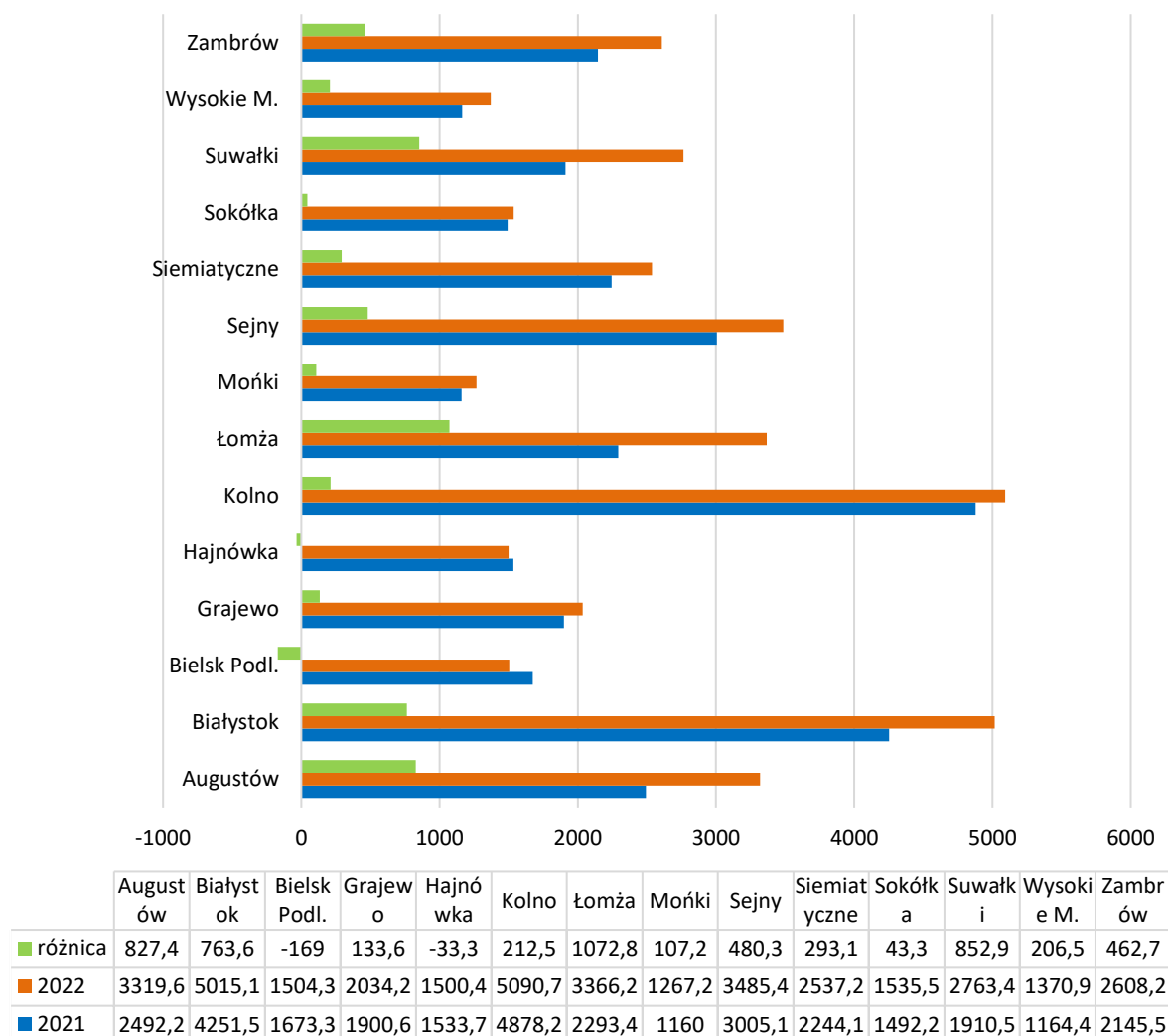
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. uzyskano wysokie wskaźniki efektywności zatrudnieniowej przekraczające poziom 80,0% w przypadku wszystkich obszarów zawodowych staży. Najwyższa 100%-owa efektywność staży dotyczyła obszarów charakteryzujących się niskimi liczebnościami uczestników. W przypadku najbardziej popularnych staży najwyższą wartość tego wskaźnika w skali województwa odnotowano w odniesieniu do „innych obszarów zawodowych” (1017 osób - 89,3% efektywność zatrudnieniowa), prac sekretarskich i biurowych (706 osób, 83,6%) oraz w obszarze obejmującym sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (323 osoby, 91,6%).

Koszty staży

W latach 2021-2022 na staże w woj. podlaskim wydano łącznie 69,5 mln zł. (w 2021 r. 32,1 mln zł, a w 2022 r. 37,4 mln zł). W 2022 r. na tę formę wsparcia przeznaczono o 16,3% środków więcej niż przed rokiem. Zwiększenie wydatków na staże zanotowano w prawie wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym największy wzrost wystąpił w PUP w Łomży (o 46,8%), w Suwałkach (o 44,6%) oraz w Augustowie (o 33,2%). Spadek wydatków na staże zanotowano w dwóch Powiatowych Urzędach Pracy: w PUP w Bielsku Podlaskim (o 10,1%) i PUP w Hajnówce (o 2,2%) (Rysunek 6).

Rysunek 6. Wydatki z Funduszu Pracy na staże organizowane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2021-2022, w tys. zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. w skali województwa zwiększył się koszt ponownego zatrudnienia po zakończeniu stażu w przeliczeniu na 1 uczestnika: z 11857,2 zł w 2021 r. do 12711,9 zł w 2022 r. Oznacza to spadek efektywności kosztowej staży o 7,2%. Koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu powyżej średniej wojewódzkiej (12,7 tys. zł/os.) zanotowano w siedmiu PUP, przy czym najwyższy osiągnięto w PUP w Zambrowie (16,0 tys. zł/os.), Siemiatyczach (15,9 tys. zł/os.) oraz w PUP w Suwałkach (15,8 tys. zł/os.). Najniższy koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu poniesiono w PUP w Sokółce (10,8 tys. zł/os.), Grajewie (10,9 tys. zł/os), Sejnach (11,0 tys. zł/os.) i w Mońkach (11,1 tys. zł/os.) (Tabela 14).

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Tabela 14. Efektywność kosztowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2021-2022

PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po stażu w 2021 r.	Wydatki na staże w 2021 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia a po stażu w 2021 r. (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę* po stażu w 2022 r.	Wydatki na staże w 2022 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia po stażu w 2022 r. (w zł)	Koszt ponownego zatrudnienia a zmiana 2022/2021 (w %)
Augustów	195	2492,2	12780,5	256	3319,6	12967,1	1,5
Białystok	323	4251,5	13162,5	400	5015,1	12537,7	-4,7
Bielsk Podlaski	145	1673,3	11540,0	120	1504,3	12536,0	8,6
Grajewo	182	1900,6	10442,9	186	2034,2	10936,8	4,7
Hajnówka	131	1533,7	11707,6	112	1500,4	13396,0	14,4
Kolno	420	4878,2	11614,8	399	5090,7	12758,7	9,8
Łomża	213	2293,4	10767,1	302	3366,2	11146,3	3,5
Mońki	94	1160,0	12340,4	96	1267,2	13199,8	7,0
Sejny	300	3005,1	10017,0	316	3485,4	11029,8	10,1
Siemiatycze	167	2244,1	13437,7	160	2537,2	15857,5	18,0
Sokółka	141	1492,2	10583,0	142	1535,5	10813,5	2,2
Suwałki	111	1910,5	17211,7	175	2763,4	15791,0	-8,3
Wysokie Mazowieckie	114	1164,4	10214,0	115	1370,9	11920,5	16,7
Zambrów	175	2145,5	12260,0	163	2608,2	16001,5	30,5
Ogółem	2711	32144,8	11857,2	2942	37398,3	12711,9	7,2

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. poprawę efektywności kosztowej staży odnotowano w dwóch powiatowych urzędach pracy: PUP w Suwałkach oraz PUP w Białymstoku, gdzie koszt ponownego zatrudnienia po zakończeniu stażu zmniejszył się o odpowiednio: 8,3% i 4,7%. W pozostałych PUP odnotowano pogorszenie sytuacji w zakresie efektywności kosztowej staży wyrażające się wzrostem tegoż kosztu – w najmniejszym stopniu w PUP w Augustowie (+1,5%) i Sokółce (+2,2%), a w największym w PUP w Zambrów (+30,5%), a więc rozpiętość była znaczna.

Rozdział III: Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych (PZD) cieszy się niewielkim zainteresowaniem w porównaniu z pozostałymi dwiema analizowanymi formami wsparcia ze względu na znacznie dłuższy okres wymagany do nabycia umiejętności zawodowych oraz bardziej skomplikowaną niż w przypadku szkoleń czy staży procedurę. W rezultacie, w latach 2021-2022 z tej formy wsparcia skorzystały zaledwie 3 osoby (2 w 2021 r. i 1 osoba w 2022 r.), przy czym wszystkie z tych osób zostały zaktywizowane za pośrednictwem PUP w Suwałkach.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest formą wsparcia charakteryzującą się wysoką efektywnością zatrudnieniową. Mała próba dostępna do analizy powoduje, że skuteczność znalezienia zatrudnienia nawet przez jedną osobę ma duży wpływ na poziom efektywności tej formy w całym województwie, co jest widoczne w wynikach zaprezentowanych w Tabeli 15.

Tabela 15. Efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2021-2022

PUP	Osoby, które ukończyły PZD w 2021 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2021 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2021 roku w %	Osoby, które ukończyły PZD w 2022 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2022 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2022 roku w %	Efektywność zmiana 2022/2021 w p. proc.
Suwałki	2	2	100	1	1	100	0
Ogółem	2	2	100	1	1	100	0

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim wyniosła 100,0% (w 2021 r. 100,0%) i dotyczyła wyłącznie PUP w Suwałkach. W 2022 r. aktywowano dzięki tej formie 1 osobę, natomiast rok wcześniej 2.

Jeśli chodzi o strukturę wiekową uczestników przygotowania zawodowego dorosłych, to w 2022 r. z PZD skorzystała osoba w wieku 25-34 lata, z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2021-2022

Koszty przygotowania zawodowego dorosłych

W latach 2021-2022 na realizację przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim wydano łącznie 75,4 tys. zł (w 2021 r. - 33,5 tys. zł, a w 2022 r. – 41,9 tys. zł). W 2022r. w skali województwa (w PUP w Suwałkach) na tę formę wsparcia przeznaczono o 8,4 tys. zł, tj. o 25,1% więcej niż rok wcześniej (Tabela 16).

Tabela 16. Efektywność kosztowa przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2021-2022

PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po PZD w 2021 r.	Wydatki na PZD (w tys. zł) w 2021 r.	Efektywność kosztowa PZD – koszt ponownego zatrudnienia (w zł) w 2021 r.	Liczba osób, które podjęły pracę* po PZD w 2022 r.	Wydatki na PZD (w tys. zł) w 2022 r.	Efektywność kosztowa PZD – koszt ponownego zatrudnienia (w zł) w 2022 r.	Koszt ponownego zatrudnienia zmiana 2022/2021 (w %)
Suwałki	2	33,5	16750,0	1	41,9	41900,0	150,1
Ogółem	2	33,5	16750,0	1	41,9	41900,0	150,1

* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

W 2022 r. koszt ponownego zatrudnienia po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych wyniósł 41,9 zł/os, tj. o 25,2 tys. zł. (o 150,1 %) więcej niż przed rokiem, można więc z dużą ostrożnością przyjąć, że spadła więc efektywność kosztowa tej formy aktywizacji bezrobotnych.

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz
WUP w Białymstoku

Aneks tabelaryczny

Tabela 17. Wydatki z Funduszu Pracy na szkolenia, staże oraz przygotowanie zawodowe dorosłych w woj. podlaskim w latach 2021-2022, w tys. zł.

PUP	Szkolenia 2021	Szkolenia 2022	Staże 2021	Staże 2022	Przygotowanie zawodowe dorosłych 2021	Przygotowanie zawodowe dorosłych 2022
Augustów	100,4	163,4	2492,2	3319,6	0	0
Białystok	820,1	2186,1	4251,5	5015,1	0	0
Bielsk Podlaski	59,5	91,3	1673,3	1504,3	0	0
Grajewo	162,2	128,1	1900,6	2034,2	0	0
Hajnówka	3,7	8,8	1533,7	1500,4	0	0
Kolno	75,7	120,3	4878,2	5090,7	0	0
Łomża	130,5	225,2	2293,4	3366,2	0	0
Mońki	102,0	262,5	1160,0	1267,2	0	0
Sejny	279,7	260,1	3005,1	3485,4	0	0
Siemiatycze	28,9	14,4	2244,1	2537,2	0	0
Sokółka	258,5	257,6	1492,2	1535,5	0	0
Suwałki	147,2	146,4	1910,5	2763,4	33,5	41,9
Wysokie Mazowieckie	107,3	213,6	1164,4	1370,9	0	0
Zambrów	103,4	110,9	2145,5	2608,2	0	0
Ogółem	2379,1	4188,8	32144,8	37398,3	33,5	41,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Tabela 18. Liczba osób, które ukończyły szkolenie oraz znalazły zatrudnienie w trakcie lub w ciągu 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia wraz ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej i kosztowej szkoleń w woj. podlaskim w latach 2021-2022

PUP	Liczba osób, które ukończyły szkolenie 2021	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po szkoleniu 2021	Efektywność zatrudnieniowa w % 2021	Efektywność kosztowa w tys. zł/os 2021	Liczba osób, które ukończyły szkolenie 2022	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po szkoleniu 2022	Efektywność zatrudnieniowa w % 2022	Efektywność kosztowa w tys. zł/os 2022
Augustów	16	12	75,0	8,4	30	13	43,3	12,6
Białystok	163	79	48,5	10,4	472	182	38,6	12,0
Bielsk Podlaski	12	4	33,3	14,9	22	8	36,4	11,4
Grajewo	29	26	89,7	6,2	18	17	94,4	7,5
Hajnówka	1	1	100	3,7	2	2	100,0	4,4
Kolno	12	11	91,7	6,9	20	16	80,0	7,5
Łomża	26	23	88,5	5,7	47	40	85,1	5,6
Mońki	39	31	79,5	3,3	46	25	54,3	10,5
Sejny	130	83	63,8	3,4	116	69	59,5	3,8
Siemiatycze	5	4	80,0	7,2	4	4	100,0	3,6
Sokółka	64	33	51,6	7,8	39	21	53,8	12,3
Suwałki	39	28	71,8	5,3	37	31	83,8	4,7
Wysokie Mazowieckie	18	16	88,9	6,7	28	22	78,6	9,7
Zambrów	24	20	83,3	5,2	23	17	73,9	6,5
Ogółem	578	371	64,2	6,4	904	467	51,7	9,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Tabela 19. Liczba osób, które ukończyły staże oraz znalazły zatrudnienie w trakcie lub w ciągu 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia wraz ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej i kosztowej staży w woj. podlaskim w latach 2021-2022

PUP	Liczba osób, które ukończyły staż 2021	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po stażu 2021	Efektywność zatrudnieniowa w % 2021	Efektywność kosztowa w tys. zł/os. 2021	Liczba osób, które ukończyły staż 2022	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po stażu 2022	Efektywność zatrudnieniowa w % 2022	Efektywność kosztowa w tys. zł/os. 2022
Augustów	202	195	96,5	12,8	271	256	94,5	13,0
Białystok	357	323	90,5	13,2	437	400	91,5	12,5
Bielsk Podlaski	165	145	87,9	11,5	140	120	85,7	12,5
Grajewo	199	182	91,5	10,4	213	186	87,3	10,9
Hajnówka	156	131	84,0	11,7	141	112	79,4	13,4
Kolno	457	420	91,9	11,6	429	399	93,0	12,8
Łomża	234	213	91,0	10,8	346	302	87,3	11,1
Mońki	97	94	96,9	12,3	109	96	88,1	13,2
Sejny	355	300	84,5	10,0	364	316	86,8	11,0
Siemiatycze	184	167	90,8	13,4	180	160	88,9	15,9
Sokółka	154	141	91,6	10,6	169	142	84,0	10,8
Suwałki	129	111	86,0	17,2	204	175	85,8	15,8
Wysokie Mazowieckie	122	114	93,4	10,2	123	115	93,5	11,9
Zambrów	193	175	90,7	12,3	192	163	84,9	16,0
Ogółem	3004	2711	90,2	11,9	3318	2942	88,7	12,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.